

KOOPERATİF YÖNETİCİLERİNİN DİKKATİNE

Bilindiği üzere, 21.10.2021 tarihli ve 7339 sayılı Kanun doğrultusunda 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na eklenen Ek 5 inci madde ile düzenlenen "Kooperatif Bilgi Sistemi"nin (KOOPBİS) kurulumu tamamlanmış ve 1163 sayılı Kanun'un Geçici 8 inci maddesi uyarınca, kooperatif ve üst kuruluşlarının bilgilerinin KOOPBİS'e aktarımı süreci başlamış, devam etmekte ve sistem sorunsuz şekilde çalışmaktadır.

1163 sayılı Kanun'un Geçici 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "*Buna rağmen geçiş sürecinin tamamlanamadığının tespit edilmesi halinde Ticaret Bakanlığınca birer yıl olmak üzere iki defa daha süre uzatımı yapılabilir.*" hükmü uyarınca veri giriş ve aktarım sürecinin son tarihi, Ticaret Bakanlığı Makamının 31.05.2024 tarihli Onayı ile 26.04.2024 tarihinden itibaren bir yıl uzatılarak 26.04.2025 olarak belirlenmiş olup, kooperatif yetkilileri hakkında Koopbis veri girişleriyle alakalı olarak bahsi geçen tarih sonuna kadar adli ya da idari bir işlem tesis edilmemesi gerekmektedir.

Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS) kooperatifçilik işlemlerinin izlenmesi ve raporlanmasında görev alacakların belirlenmesine, kullanıcı yetkilerinin ve yükümlülüklerinin tanımlanmasına, elektronik ortamda sunulacak hizmetlerden faydalanılmasına ve bu sistem üzerinde işlenen kişisel verilerin aktarımı ile güvenliğinin sağlanması, istatistiki bilgi üretilmesi ve ilgili ortakların kendi kooperatiflerine dair bilgilere erişebilmesi amacıyla kurulmuştur.

Bakanlığımızca yapılan inceleme neticesinde kooperatiflerin büyük kısmının Koopbis'e işlemleri gereken verileri işlemediği tespit edilmiştir.

Adli Ceza ve İdari Para Cezasını Gerektiren Haller

Adli Ceza: 1163 sayılı Kanun'un Bilgi edinmek hakkı, bilanço başlıklı 24'üncü maddesi "Yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu, bilanço, gelir-gider farkı hesapları ve denetçilerin 66 ncı ve 69 uncu madde hükümlerine uygun olarak tanzim edecekleri raporlar, genel kurulun yıllık toplantısından en az 15 gün öncesinden itibaren bir yıl süre ile kooperatif merkezinde, varsa şubelerinde ve elektronik ortamda KOOPBİS'te ortakların tetkikine amade tutulur." hükmüne aykırı hareket eden yönetim kurulu üyeleri Kanun'un Ek-2'nci maddesi birinci fıkrası uyarınca üç aydan iki yıla kadar hapis ve elli günden beşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

İdari Para Cezası: 1163 sayılı Kanun'un Kooperatif Bilgi Sistemi başlıklı Ek-5'inci maddesi "Kooperatifin ticaret sicili kayıtlarının, finansal tablolarının, yönetim kurulu ve denetçi raporlarının, genel kurul toplantı evrakının, ortakların kimlik, iletişim, pay ve ödemelerine ilişkin bilgilerinin KOOPBİS'e işlenmesinden yönetim kurulu sorumludur." hükmü bulunmaktadır.

Kooperatif Bilgi Sistemi Yönetmeliği'nin İdari para cezasını gerektiren haller başlıklı 17'nci maddesi "(1) 11 inci maddede düzenlenen yükümlülükler aykırı hareket eden yönetim kurulu üyelerinin her biri, her bir yükümlülük için ayrı ayrı olmak üzere bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

(2) Yönetim kurulu üyelerinin; kooperatifin ticaret sicili kayıtlarını, finansal tablolarını, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporlarını, genel kurul toplantı evrakını, gayrimenkul durumlarını, ortakların kimlik, iletişim, pay ve ödemelerine ilişkin bilgilerini

KOOPBİS'in kurulmasını müteakip bir yıl içinde KOOPBİS'e aktarmaları gerekir. Bu süre Bakanlıkça altı aya kadar uzatılabilir. Buna rağmen geçiş sürecinin tamamlanamadığının tespit edilmesi halinde Bakanlıkça birer yıl olmak üzere iki defa daha süre uzatımı yapılabilir. Bu süre içerisinde aktarımı gerçekleştirilmeyen her bir kalem için ayrı ayrı olmak üzere yönetim kurulu üyelerinin her biri bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır.

(4) Aynı denetim kapsamında aynı kişiye verilebilecek idari para cezalarının toplam tutarı on bin Türk lirasını geçemez." hükmü bulunmaktadır.

Kanun'un Ek-2'nci maddesi dördüncü fıkrası "Ek 5 inci maddenin ikinci fıkrasına ve bu madde kapsamında çıkarılan yönetmelikte belirlenen yükümlülüklere aykırı hareket eden yönetim kurulu üyelerinin her biri, her bir yükümlülük için ayrı ayrı olmak üzere bin Türk lirası idari para cezası ile cezalandırılır. Aynı denetim kapsamında aynı kişiye verilebilecek idari para cezalarının toplam tutarı on bin Türk lirasını geçmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

İdarî para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanmaktadır.

Tüm bu bilgiler ışığında kooperatif yöneticilerinin Koopbis'e girmesi gereken bilgi ve belgelerdeki eksiklikler nedeniyle hem adli ceza hem idari para cezası ile muhatap olacağı;

Yönetim kurulu raporu, denetçi raporu, bilanço, gelir-gider farkı hesaplarına dair belgelerin genel kurul toplantısından 15 gün önce Koopbise girilmesi gerektiği, aksi halde adli ceza sorumluluğunun doğacağı,

Kooperatifin künye bilgilerinde gerçekleşen değişiklikleri, ticaret sicili kayıtları, gayrimenkul bilgileri, finansal tablolar, yönetim kurulu ve denetçi raporları, genel kurul toplantı evrakı, ortakların kimlik, iletişim, pay ve ödemelerine ilişkin bilgilerin 26 Nisan 2025 tarihine kadar Koopbis'e girilmesi gerektiği, aksi halde her bir yükümlülük için ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası sorumluluğunun doğacağı, açıktır.